

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231825
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823231825.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matky - G. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Č.. XXX a otca - V. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Č.. XXX, v súčasnosti ÚVTOS Sučany, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e matke G. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Č.. XXX, aby odovzdala maloletú W. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Č.. XXX, do dočasnej starostlivosti Reedukačného zariadenia, Prílepská 6, Zlaté Moravce, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu, a to na dobu šiestich mesiacov od umiestnenia maloletej do daného zariadenia.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu zo dňa 25.09.2023 navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, navrhoval, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bude nariadené matke G. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Č.. XXX, aby odovzdala maloletú W. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Č.. XXX, podľa § 367 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimo sporového poriadku a § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. na pobyt v Reedukačnom zariadení Zlaté Moravce za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu na dobu najdlhšie šesť mesiacov. Tiež uvádzali, že umiestnenie dieťaťa do uvedeného zariadenia zabezpečí jej matka pani G. S.. V prípade akútnej potreby pri umiestňovaní do zariadenia súčinnosť poskytne aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín.

2. Navrhovateľ podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňoval tým, že rodina je vedená v evidencii tunajšieho oddelenia od roku 2009 kedy bol tunajší úrad ustanovený za kolízneho opatrovníka vo veci úpravy rodičovských práv a povinností maloletej W.. Táto bola na základe rodičovskej dohody zverená do starostlivosti matke pani S..

Následne v roku 2015 prebehlo konanie vo vecí návrhu matky dieťaťa na zvýšenie výživného.

V auguste roku 2022 zaevidovali na tunajšom oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately emailové podanie od MUDr. Dudášikovej, pediatričky maloletej W., že ju kontaktoval MUDr. Naď - pedopsychiater s tým, že tento uviedol, že W. bola v jeho ambulancii vyšetrená, pričom jej bola diagnostikované emočná labilita, škodlivé užívanie THC aj alkohol, suicidálnych prejavov správania.

Po doručení uvedeného podania bola zhodnotená situácia maloletej W. a jej rodiny a následne prehodnotená miera jej ohrozenia. Táto bola určená ako stredná miera.

V rámci spolupráce tunajšieho oddelenia s matkou W., bola táto umiestnená na základe dohody v Diagnostickom centre Ružomberok (viď. príloha č. 1 - správa z diagnostického pobytu a psychologického vyšetrenia).

S dieťaťom a jeho rodinou bol vypracovaný plán práce, ktorý sa pravidelne aktualizoval a vyhodnocoval. Správanie Sofie sa po jej príchode z centra upravilo, navštevovala referát poradenskopsychologických služieb tunajšieho úradu, kde jej bolo poskytované odborné psychologické poradenstvo. Toto bolo primárne zamerané na podporu sociálne pozitívneho vedenia spôsobu života, udržiavanie odklonu od požívania omamných látok, zmysluplne trávenie voľného času.

Poradenstva sa tiež zúčastňovala aj matka dieťaťa, toto bolo zamerané na zvládanie rodičovských rolí a výchovného vedenia W..

Vo februári 2023 sa W. dopustila priestupku, kedy policajnú hliadku kontaktovala matka, že maloletá prišla domov značne pod vplyvom alkoholu, matku chcela fyzicky napadnúť nožom, vulgárne jej nadávala.

V rámci prijímania opatrení bolo rozhodnutím tunajšieho úradu maloletej W. uložené výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa na sociálnom programe. Toto výchovné opatrenie stále trvá.

Dňa 22.09.2023 sa na tunajší úrad dostavila matka W. spoločne s jej priateľom vo veci podania informácií týkajúcich sa neadekvátneho správania sa svojej dcéry za posledné obdobie.

Podľa ich vyjadrení W. v septembri riadne nastúpila do deviateho ročníka základnej školy, avšak posledné dni do školy chodí nepravidelne, neprespáva doma, stýka sa s partiou pre ňu nevhodných kamarátov, po príchode domov niekedy až po niekoľkých dňoch je k matke agresívna, nadáva jej a vyhráza sa s tým, že ak niečo „podnikne“, zariadi, aby ju jej priateľ „umlčal“. Pani S. má vážne podozrenie, že W. je sexuálne zneužívaná týmto priateľom, nakoľko našla v jej osobných veciach tehotenský test. Je veľmi dôležité uviesť, že jej priateľom je plnoletá fyzická osoba, ktorá má pochybnú minulosť a bola v evidencii tunajšieho oddelenia v dôsledku páchania priestupkovej a inak závažnej činnosti spadajúcej pod sociálnu kuratelú detí a mládeže.

V rámci kompetencií bude zo strany Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín podaný podnet orgánom činným v trestnom konaní o možnom zneužívaní maloletej osoby.

Navrhovateľ uviedol, že uvedený stres a beznádej je zo strany jej matky tak veľký, že ona sama ich požiadala o pomoc pri spísaní návrhu na umiestnenie maloletej W. do zariadenia za účelom poskytnutia odborného poradenstva.

3. Súd maloletej pre toto konanie o nariadenie neodkladného opatrenia ustanovil uznesením č. k. 3P/87/2023-17 zo dňa 26.09.2023 za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

4. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa súd oboznámil s návrhom navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s listinnými dokladmi ním predloženými, a to so Sociálnou správou o dieťati ÚPSVaR Dolný Kubín zo dňa 25.09.2023, Úradným záznamom z pracovného stretnutia zo dňa 28.11.2022 konaného za účelom tvorby plánu sociálnej práce s mal. W. a jej matkou a Úradným záznamom ÚPSVaR Dolný Kubín zo dňa 22.09.2023 informovanie matky o aktuálnej situácii ohľadne mal. W., tiež s pripojeným spisom Okresného Dolný Kubín sp. zn. 2P/15/2015, pričom mal osvedčený nasledovný skutkový stav:

Mal. W. bola v roku 2009 na základe rodičovskej dohody zverená do starostlivosti matky s ktorou býva v spoločnej domácnosti na adrese H. Č.. XXX. V septembri 2023 riadne nastúpila do deviateho ročníka základnej školy, avšak posledné dni do školy podľa vyjadrenia matky chodí nepravidelne, neprespáva doma, stýka sa s partiou pre ňu nevhodných kamarátov, po príchode domov niekedy až po niekoľkých dňoch je k matke agresívna, nadáva jej a vyhráza sa s tým, že ak niečo „podnikne“, zariadi, aby ju jej priateľ „umlčal“. Matka maloletej má vážne podozrenie, že W. je sexuálne zneužívaná jej priateľom, nakoľko našla v jej osobných veciach tehotenský test. Problémové správanie maloletej už bolo v minulosti riešené, kedy na základe dohody bola táto umiestnená na základe dohody v Diagnostickom centre Ružomberok. Správanie W. sa po jej príchode z centra upravilo, navštevovala referát poradenskopsychologických služieb tunajšieho úradu, kde jej bolo poskytované odborné psychologické poradenstvo.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Podľa čl. 4 veta druhá prvá časť CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

12. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 2 CMP (2) Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

15. Podľa § 367 ods. 3 CMP (3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Podľa § 367 ods. 4 CMP (4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa.

18. Dosiachnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. Ak teda je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

19. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a osvedčený skutkový stav, ktorý mal súd osvedčený tak z obsahu podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z vyššie uvedených listinných dokladov (bod 4. Odôvodnenia uznesenia) súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v celom rozsahu dôvodný, keďže neodkladná úprava pomerov u maloletej neznesie ďalší odklad.

20. V konaní bolo osvedčené, že situácia v rodine maloletej je sledovaná príslušným sociálnym orgánom na ochranu detí dlhodobo, pomery v rodine sa napriek poskytnutej pomoci zo strany daného orgánu nezlepšujú. Maloletá W. svoju matku nerešpektuje, správa sa k nej neadekvátne, vo februári 2023 sa W. dopustila priestupku, kedy policajnú hliadku kontaktovala matka, že maloletá prišla domov značne pod vplyvom alkoholu, matku chcela fyzicky napadnúť nožom, vulgárne jej nadávala. Matka má vážne podozrenie, že mal. 14 ročná W. je sexuálne zneužívaná jej plnoletým priateľom. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Naliehavá potreba dočasnej úpravy vyplýva zo správania sa maloletej, ktorá aj napriek tomu, že aj so svojou matkou navštevovala referát poradenskopsychologických služieb ÚPSVaR Dolný Kubín, kde jej bolo poskytované odborné psychologické poradenstvo, ktoré bolo primárne zamerané na podporu sociálne pozitívneho vedenia spôsobu života, udržiavanie odklonu od požívania omamných látok, zmysluplne trávenie voľného času, svoje správanie nezmenila, práve naopak, nerešpektuje pravidlá či už vo vzťahu k matke, vedie túlavý spôsob života, keď aj niekoľko nocí neprespáva vo svojom domove, požíva alkoholické nápoje a iné omamné látky. Keďže kroky zo strany navrhovateľa spočívajúce v poskytovaní výchovného poradenstva sa voči maloletej ukázali vzhľadom na vyššie uvedené ako neefektívne a nedostatočné, keďže u maloletej nedošlo k jej náprave v rámci rešpektovania pravidiel matky, školskej dochádzky, prípravy na vyučovanie a túlavý spôsob života, mal súd za to, že bude potrebné, aby sa v ďalšom pristúpilo k poskytovaniu odbornej pomoci maloletej v zariadení na to určenom za účelom zmeny v doterajšom jej vývoji, aby nedošlo ešte k negatívnejšiemu nepriaznivému psychickému a sociálnemu vývinu u maloletej. Matka maloletej v tomto štádiu vývinu maloletej už nie je spôsobilá u maloletej realizovať a ani zaručiť adekvátnu starostlivosť o túto v rámci ktorej by bola táto ochotná a schopná matku ako autoritu rešpektovať, zároveň matka má vážne podozrenie, že W. je sexuálne zneužívaná jej plnoletým priateľom, a preto súd vyhovel návrhu navrhovateľa, aby matka maloletej, túto odovzdala dočasne na obdobie 6 mesiacov do starostlivosti príslušného diagnostického zariadenia, kde jej bude poskytovaná potrebná odborná pomoc, aby sa normalizovalo jej správanie.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 55 CMP.

22. Toto uznesenie je vykonateľné vyhotovením, a to s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 367 ods. 4 CMP, a teda dňa 29.09.2023.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP), t.j. na Okresnom súde Námestovo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Všeobecnými náležitosťami podania, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, sú nasledovné náležitosti podania: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).